

نیم قرن عاشقی

گفت و گو با محمود چیتگری
پیر غلام حسینیہ علمدار کربلا

شماره ۲۷ • سه شنبه ۲۹ فروردین ۱۳۹۶ • ۲۰ رجب ۱۴۳۸

شبیه پیامبر زندگی کنیم

حجت الاسلام دکتر
سید علی اکبر محسنی، پژوهشگر

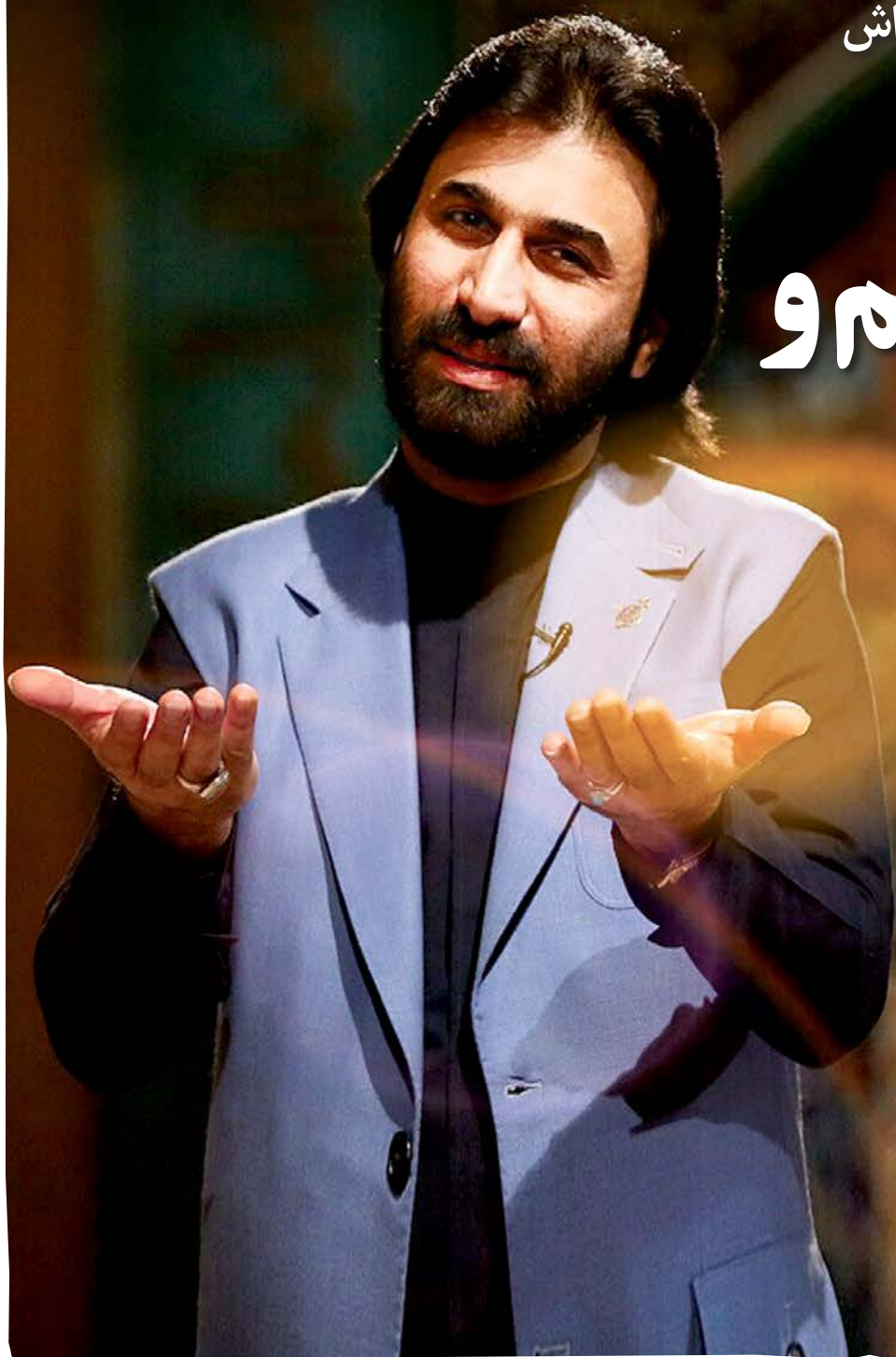
www.qudsonline.ir

گفت و گو با
صابر خراسانی

شاعر آیینی که کلیپ شعر خوانی اش
این روزها دست به دست می شود

**شاعری هستم و
وقتش برسد
سربازم**

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲

آیت‌الله جوادی آملی با بیان اینکه فهم بعضی دعا‌های نورانی ماه رجب سال‌ها تلاش می‌خواهد، گفت: «ایام پربرکتی را که در صحبت آن به سر می‌بریم به علاقه‌مندان قرآن و عترت تهنیت عرض می‌کنیم و از ذات اقدس الهی توفیق بهره‌وری از این ایام پرفیض را خواهیم. مطمئن باشید که خواندن بعضی از این دعا‌های نورانی ماه رجب سواد دقیق‌تر و علم بیشتری می‌خواهد. دعا نورانی پربرکت ماه رجب این طور نیست که با هفت هشت سال درس خواندن حل بشود».

بخشنده حقیقی

سوره فتح

«یدالله فوق ایدیهم/ دست خدا بالاتر از همه دست‌هاست». (آیه ۱۱ سوره فتح)

در جبهه بر سر سفره‌ای نشست بودیم که یکی از بزرگان یک لقمه گرفت و به بغل دستی‌اش داد و خواست آن را به بغل دستی خود بدهد. از او نیز همین را خواست تا رسید به من که نفر آخر بودم. او با لبخند زیبایی خود به من فهماند که لقمه مال شماست و من به جای اینکه از بغل دستی خود تشکر کنم از او تشکر کردم. البته کار درست هم همین بود اما اگر نابینا بودم شاید از کسی مثل بغل دستی خود ممنون می‌شدم که هیچ‌کاره بود. حواسمان باشد بخشنده خداست ولی نه به صورت مستقیم بلکه دست به دست می‌چرخد تا به ما برسد. بیچاره ما که نابیناییم و بخشنده حقیقی را نمی‌بینیم!

شبیه پیامبر زندگی کنیم

حجت الاسلام دکتر سیدعلی اکبر محسنی، پژوهشگر و استاد علوم قرآنی

رعایت کردن روایت است و هلاک هر مسلمان در روایت کردن بدون رعایت. بنابراین باید سبک زندگی پیامبر را سرلوحه زندگی‌مان قرار دهیم.

۱. **توجه ویژه به یادگیری علم دین و تبدیل کردن آن به دارایی دینی:** پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وقتی وارد مسجد می‌شد کنار گروهی می‌نشست که اطلاعات دینی را یاد می‌گرفتند و آنها را به دیگران یاد می‌دادند. آن حضرت می‌فرمود: «إِنَّمَا بُعِثْتُ مُعَلِّمًا/ همانا من آموزگار مبعوث شدم». اگر من مسلمان به یادگیری و یاد دادن معارف دینی توجه نداشته باشم، عملاً با یکی از اهداف بعثت مخالفت کرده‌ام. آن حضرت می‌فرمود: «اف بر مسلمانی که هفته‌ای یک روز را به کار آموختن امور دینی خود و پرسیدن مسائل دینی‌اش اختصاص ندهد». یکی از مصادیق «مغضوب علیهم» را که ما در نماز از خدا می‌خواهیم جزو آنها نباشیم، فرد و مدیر خانه‌ای می‌دانست که عالم به اطلاعات دنیایی و جاهل به معلومات آخرتی باشد.

۲. **برنامه‌ریزی:** پیامبر صلی الله علیه و آله برنامه‌ریزی درست را از نشانه‌های انسان عاقل می‌دانست و می‌فرمود: «هر کس برای گذران زندگانی خویش به درستی برنامه‌ریزی کند، خدای مهربان به او روزی می‌بخشد». بر امت خویش نه از فقر که از برنامه‌ریزی نادرست بیم داشت و در شرایط عادی و قتش را سه قسمت می‌کرد. بخشی برای مناجات با خدا، قسمتی برای خانواده و بخشی نیز برای خودش. البته بارها اتفاق می‌افتاد که از وقت مخصوص خود برای رفع مشکلات مردم بهره می‌برد. آن حضرت در برنامه‌ریزی برای داشتن تفریح سالم و در مسیر بندگی خدا تأکید داشت و می‌فرمود: «سرگرمی و تفریح داشته باشید چرا که خوش ندارم در دین شما سختی دیده شود».

۳. **اخلاق محوری:** اخلاق محوری به این معناست که شخص در تمام انتخاب‌ها، ارتباط‌ها و دغدغه‌هایش با اخلاق حرکت کند. در تعاملات فردی، خانوادگی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، نظامی و... اخلاق باید حضور داشته باشد. اینکه فرد در بیرون خانه بانشاط باشد اما در برخورد با اهل خانه و زبردستان حوصله نداشته باشد، اینکه برای ارتباط با دنیای مجازی ساعات‌ها وقت بدون محاسبه صرف کند اما برای خانواده وقت کمی قائل شود آن فرد اخلاق محوری نیست. اتفاقاً تأکید پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بر این است که در محیط‌هایی که معمولاً افراد همیشه حاضر هستند مثل خانه برخورد فرد نشانه اخلاق محوری باشد. لذا می‌فرمود: «بهترین شما کسی است که در خانه برای اهل خانه بهترین باشد و من نیز در خانه برای اهلیم بهترین هستم». آنگاه که از فلسفه بعثت سخن می‌گفت، می‌فرمود: «من برای این برانگیخته شده‌ام که مکارم اخلاق را به کمال برسانم». اگر پیامبر از همه ابزارهای پیدا و پنهان برای جذب و گسترش بعثت بهره‌مند بود اما خودش از اخلاق نیکو و جذاب محروم بود هیچ‌گاه نمی‌توانست دیگران را به سوی خدا سوق دهد و همه از اطرافش پراکنده می‌شدند.

۴. **تقویت معنویت:** خدا در قرآن یکی از مسئولیت‌های سرپرستان خانواده را تقویت معنویت افراد تحت پوشش بیان کرده. یکی از سؤالاتی که هر یک از ما باید در دوران پس از مرگ پاسخگو باشیم این است که برای معنویت خانواده خود چه کرده‌ایم. پیامبر رحمت، سرپرستی را که به معنویت افراد تحت پوشش خود چه در خانواده و چه در اداره خصوصی و دولتی توجه نداشته باشد مورد لعن قرار داده و فرموده: «از رحمت خدا دور است سرپرستی که افراد تحت پوشش خود را ضایع کند». مسلم است که یکی از مصادیق اثم ضایع کردن این است که فرد به بعد روحی و ملکوتی خود یا افراد تحت تکفل خود توجهی نداشته باشد. حضرت رسول صلی الله علیه و آله از هر فرصتی برای تقویت معنویت و توجه به ابدیت استفاده می‌کرد. در خانه همه رفتارهای پیامبر به عنوان سرپرست خانواده زمینه‌ساز معنویت بود.

دوران بعثت حضرت رسول صلی الله علیه و آله عصر حاکمیت عقل و حکمت و دوران قبل از بعثت آن حضرت عصر جاهلیت نامیده می‌شود. خدا در قرآن تصریح دارد که ممکن است در هر عصر و زمانی به واسطه بی‌توجهی عملی به معارف ناب وحیانی، زمینه بازگشت به عصر جاهلیت برای هر فرد، خانواده و جامعه‌ای حتی خانواده پیامبر فراهم شود. این بازگشت به جاهلیت نه زمان می‌شناسد و نه مکان، نه نسب می‌شناسد و نه حسب بلکه بستگی دارد به نوع ارتباط فرد با خدا و اولیای معصومش. اگر در مقابل معارف ناب قرآن و عترت خضعانه تسلیم شویم مسلمان خواهیم بود حتی اگر با پیامبر نسبتی هم نداشته باشیم. مثل اویس قرنی‌ها و سلمان فارسی‌ها. از آن طرف اگر چه توفیق نفس کشیدن در کنار پیامبر را داشته باشیم و حتی نسبت فامیلی نزدیک با ایشان مدال افتخار ما باشد اما ایمان به او، حرف‌ها و به سبک زندگی‌اش نداشته باشیم درواقع به عصر جاهلیت بازگشته و نام ما می‌شود ابوجهل. آنچه ما را از ابوجهل بودن دور می‌سازد تنظیم زندگی بر اساس معارف قرآن، پیامبر و عترت اوست. پیامبر همچون پدری مهربان، چراغی در تاریکی دنیا به دست گرفت که اگر با نورش همراه شویم ما را به سلامت از تمام تاریکی‌های دنیا، قبر، برزخ و قیامت عبور می‌دهد و به سر منزل مقصود می‌رساند. مسلمان باید همچون سلمان اهل رعایت اسلام باشد تا «منا اهل البیت» شامل حال او هم بشود.

مسلمانان دو گونه‌اند: مسلمان روایتی و مسلمان رعایتی. مسلمان روایتی از معارف دین (آیات و روایات) صرفاً به خواندن و روایت کردن آنها بسنده می‌کند. آیات و روایات را همچون ضبط صوتی به زبان روایت می‌کند اما در مرحله عمل اهل رعایت گفته‌ها و شنیده‌هایش نیست. مسلمان رعایتی کسی است که آیه و روایت را به نیت رعایت و عمل کردن قرائت می‌کند. پس از بعثت، ترس پیامبر برای جهل ما نبود بلکه برای رعایت نکردن به اطلاعاتی بود که از او فرا گرفته بودیم. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرموده: «تجارت هر مسلمان در

حجت الاسلام دکتر سیدعلی اکبر محسنی
پژوهشگر و استاد علوم قرآنی

خدایا ما را لایق این ایام قرار ده

محسن رضایی، پژوهشگر مسائل دینی

چند سال از خدا عمر گرفته‌ایم و چند ماه رجب، شعبان و رمضان از عمر ما گذشته اما در شب قدر متوجه شده‌ایم که قدردان این شب نیستیم. گاهی خانواده‌ها برای یک مراسم ازدواج و یک شب یا یک ضیافت چند ماه تدارک می‌بینند و برنامه‌ریزی می‌کنند. میهمانی‌ای که لوج آن شب قدر است آمادگی می‌خواهد تا حال دل و روح ما لایق شود. چرا بعد از این همه سال هنوز تأیید و امضای کارمان ظهور مولایمان نبوده؟ تادیر نشده باید ریشه‌ای‌ترین و اساسی‌ترین مشکل کارمان را ارزیابی کنیم تا طبق دعای معروف این ماه خدای متعال تمام خیرها را به ما عطا فرماید. اگر به عهدهایمان پایبند بودیم این همه عقب نمی‌افتادیم. به صراحت بسیاری از آیات و روایات و ادعیه، اساس مشکل ما عدم وفاداری است. در آیه ۶۰ سوره مبارکه یس می‌خوانیم: «ای فرزندان آدم! مگر شما عهد نیستید، پس چرا از شیطان پیروی می‌کنید؟» اگر در این مسیر ثابت قدم مانده بودیم با توجه به عظمت ماه رجب قدم به قدم آمادگی ما برای شب‌های قدر بیشتر می‌شد. پس مهم‌ترین اقدام در این ماه وفاداری است. شیخ‌الرئیس در رساله عهد خود نوشته: «همین که در دل خود می‌خواهیم خوب باشیم پس با خدا عهد بسته‌ایم». قطعاً با توجه به فطرت ما این اتفاق افتاده است. تنها مانده اقدام عملی. قدم اول استغفار از هر عهده‌ای است که بسته و شکسته‌ایم. قدم دوم این است که جامعه اسلامی ما یک‌رنگ، همدل، هم‌قدم و هم‌عهد شوند برای وفادار بودن. قدم سوم این است که با ظهور مولایمان تمام عالم فتح‌الفتح اسلام خواهد شد. به ظاهر راحت و دست‌یافتنی است اما از صدر اسلام تاکنون هر جا که ضربه خورده و هر جا خون به دل امامان کرده‌ایم مشکل عدم وفاداری ماست و هر جا که نزد خدا و اهل بیت علیهم‌السلام روسفید بوده‌ایم به خاطر این بوده که وفادار بوده‌ایم. شاهد مثال برای عدم وفاداری از واقعه غدیر گرفته تا مردم کوفه که در تاریخ از آنها به عنوان نماد بی‌وفا یاد می‌شود و بعد قاتل امام باید بدانیم هر چه می‌خوریم و می‌نویسیم از برکت امام عصر علیه‌السلام است و از نمک سفره او تناول می‌کنیم. پس باید حرمت سفره را نگهداریم و نمکدان نشکنیم. همین که ما را به ماه باعظمت رجب راه داده‌اند این نعمت است و باید شکر گزار باشیم. ما امیدوار به رحمت الهی، محکم و استوار و سربازی وفادار به پیشگاه الوتلماس می‌کنیم تا ما را با وفادار بودن، لایق حضور در این ماه عزیز رجب قرار دهد.

در آخرین لحظه‌های صفحه‌آرایی این شماره

نشریه «چهارده» با خبر شدیم که پدر حاج سید مجید بنی فاطمه و مادر اخوان طاهری دارفانی را وداع گفتند. نشریه «چهارده» ضمن آرزوی مغفرت، به بازماندگان این عزیزان - حاج مجید بنی فاطمه و حاج مرتضی، حاج محسن و حاج محمد رضا طاهری - تسلیت می‌گوید.

آیت الله مظاهری در دیدار مدیران مدارس علمیه و مسئولان مرکز مدیریت حوزه علمیه اصفهان ضمن تأکید بر اهمیت و ضرورت نهاد مدیریت در حوزه های علمیه، از تلاش ها و فعالیت های مدیران و مسئولان مرکز مدیریت حوزه استان قدر دانی کرد و گفت: «یکی از وظایف و کارکردهای نهاد مدیریت در حوزه علمیه، برقراری نظم و انضباط سازنده در همه امور آموزشی و تربیتی طلاب و ارتقای برنامه های علمی و اخلاقی است».

محیط جهادی برای جامعه اسلامی بسازند

رئیس هیئت انصارالحسین (علیه السلام) با بیان اینکه هیئت های مذهبی نقش مهمی در مهندسی فرهنگی جامعه دارند، می گوید: «هیئت ها باید با تلاش و مشارکت بیشتر نقش مؤثری را در مهندسی فرهنگی جامعه ایفا کنند. هیئت ها باید تمام تلاش و برنامه ریزی خود را در راستای انتقال صحیح پیام فرهنگ عاشورا به کار بگیرند و محیط جهادی برای جامعه اسلامی بسازند تا جامعه آماده ظهور شود. در واقع باید گفت از فرصت زمانی ایجاد شده بعد از انقلاب در جامعه برای انتقال پیام عاشورا و جلوگیری از تحریف پیام قیام امام حسین (علیه السلام) بهره ببریم و راه آن مظلوم تاریخ را به درستی ادامه دهیم تا بستر ظهور امام عصر (عجل الله تعالی فرجه) فراهم شود».

هیئت های فاقد روحانی یک تهدید جدی هستند

علی گنابادی با اشاره به مسئله مهم وجود روحانیون در هیئت ها می گوید: «مسئله روحانی در هیئت ها بسیار مهم و تأثیرگذار است. لذا باید شاخص های لازم برای این امر منظر قرار گیرد. هیئت هایی که فاقد روحانی هستند مهندسی ناکارآمد و پوکی خواهند داشت که مملو از شور بدون شعور و عاری از بصیرت مطمئناً نظام مهندسی فرهنگی و دینی جامعه را خدشه لاری کند. باید در راستای اصلاح این خدشه و آسیب اقدامات مؤثری انجام شود. بهره بردن از وجود روحانی در هیئت انصارالحسین (علیه السلام) از اصول اساسی است. چون ما با این هدف هیئت را تشکیل دادیم و بر مبنای قواعدی کار را جلو می بریم. اگر واقعا دلایل تشکیل هیئت های مذهبی برای بانیان و دست اندرکاران امر معلوم شود، آنگاه عناصر و ارکان هیئت ها از میان نخبگان فرهنگی، اجتماعی و معنوی مشخص و انتخاب می شوند».

باید اعتقاد و باور به مردم منتقل شود

گنابادی معتقد است شناخت محیط داخلی و بیرونی هیئت های مذهبی تأثیر ویژه ای در عملکرد آنها بر جامعه و مهندسی فرهنگی آن دارد: «هکته مهم این است که علم، عقل و احساس دینی و انقلابی، مبانی و بنیان سخنرانی های موفق در هیئت هاست و بیان مطالبی خارج از این دایره آسیب محسوب می شود. متولیان این هیئت در این گونه موارد باید آگاهانه برخورد کنند. ایجاد اعتقاد و باور بین اعضای هیئت ها یکی از مهم ترین ویژگی های برجسته هیئت هاست که باید به مردم منتقل شود و برای تأثیر گذاری هیئت بر اعتقادات اعضا و توده مؤمنین نیت ها باید خالص باشد». رئیس هیئت انصارالحسین (علیه السلام) تبلور نشانه های اعلامی در قرآن را بیانگر موفقیت فعالیت های یک هیئت مذهبی می داند و می گوید: «ایمان، عمل صالح، حق گرایی، مقاومت و پایداری از نشانه های اعلامی در قرآن است و اگر در رفتار اجتماعی افراد و اعضای هیئت ها متبلور شود بیانگر موفقیت فعالیت های یک هیئت مذهبی محسوب می شود. مسئولان حسینیه ها، روحانیون، ملاحان، قاریان و اعضای هیئت از ارکان تشکیل دهنده یک هیئت موفقند و هر یک از این ارکان به جای خود نقش مؤثری را ایفا می کند».

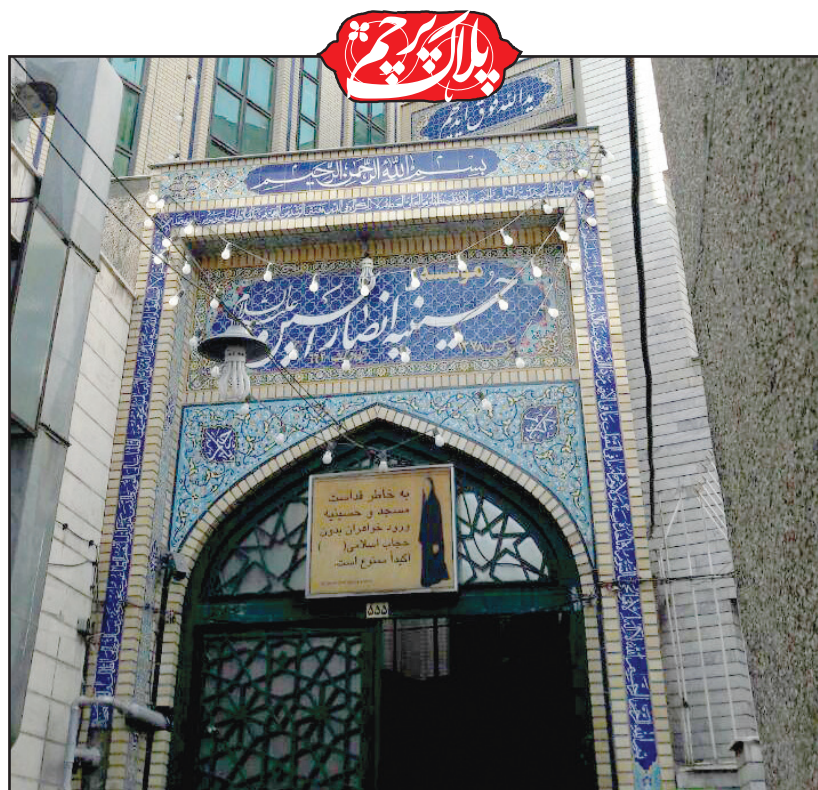

برنامه ریزی؛ از اصول موفقیت هیئت ها

نکته ای که گنابادی به آن تأکید دارد برنامه ریزی است و آن را از اصول موفقیت در هر کاری می داند: «بدون برنامه ریزی صحیح، مدون و هوشمندانه کنترل امور ممکن نیست. البته مهم است که اعضای هیئت های مذهبی که از مؤمنین فهیم جامعه هستند باید بر همه امور هیئت تسلط کامل داشته باشند تا از هرگونه انحرافی در برنامه ریزی های هیئت ها جلوگیری شود. فرصت خدمت در هیئت های مذهبی یک غنیمت بسیار ارزشمند برای انسان است. لذا تمرکز مسئولان هیئت ها نباید تنها به برگزاری مراسم عزاداری معطوف باشد بلکه خودسازی، تعمیق معنویت و معرفت اعضای هیئت ها، عزاداران و تشریح ابعاد مختلف حرکت انقلابی امام حسین (علیه السلام) را باید بسیار مورد توجه قرار دهند».

تربیت جوانان عاشورایی

رئیس هیئت انصارالحسین (علیه السلام) با تأکید بر رسالت مهم هیئت های مذهبی می گوید: «نیای خفته دید که حضور نسل جوان مؤمن و انقلابی در خط مقدم مقابله با ترور بیست های تکفیری و غرش جانفزای لیبیک یا حسین (علیه السلام) و لیبیک یا زینب (علیه السلام) گواه زنده تأثیر مهم هیئت ها و زنده بودن راه امام حسین (علیه السلام) است. زیرا همه می دانند که این جوانان همین اعضای هیئت های عزاداری سالار شهیدان هستند که از کودکی در مکتب حسینی پرورش یافته اند و در شرایط حساس جانفشانی کردند و به راه خود ادامه خواهند داد».

گزارشی از فعالیت های متفاوت هیئت انصارالحسین (علیه السلام) مشهد

هیئت بایبوست اجتماعی

♦ محمود رضا درخشانی

هیئت انصارالحسین (علیه السلام) مشهد را به اقدامات خدا پسندانه و نیکوکارانه اش می شناسند؛ جایی که سال ۱۳۴۶ توسط گروهی از افراد مؤمن تأسیس شد و اوایل دهه ۷۰ با خرید حسینیه استقلال پیدا کرد چرا که تا آن زمان هیئت در منازل اعضا و برخی از مستمعین برگزار می شد. از همان بدو تأسیس دست اندرکاران هیئت معتقد بودند که باید به اصل شعائر اهل بیت (علیهم السلام) رو آورد. به تعبیر بهتر حضور فعالانه در میادین محرومیت زدایی و فعالیت های عام المنفعه. رفته رفته کار با تشکیل خیریه سمت و سوی جدی تری به خود گرفت. توزیع غذا در مناطق محروم، جمع آوری دارو و تشکیل پایگاه درمانی، آزادی زندانیان، آموزش ازدواج برای جوانان و بسیاری از اقدامات فرهنگی تأثیرگذار در این راه است. خوشبختانه مسیر با پویایی و هوشمندی مناسبی طی شد تا مردم بیش از پیش با هیئت انصارالحسین (علیه السلام) آشنا شوند و این گستردگی حوزه تعاملات موجبات گسترش اعتبارات مربوط به تنوع و افزایش خدمات و فعالیت های خیریه هیئت را فراهم آورد. یکی از اقداماتی که بیش از پیش هیئت انصارالحسین (علیه السلام) را در ذهن مخاطبان ماندگار کرده طرح جمع آوری داروهای مازاد خانگی بود چرا که طبق آمارهای رسمی سرانه مصرف دارو در ایران سه برابر میانگین جهانی است. اسراف دارو در ایران همانند اسراف در مواد غذایی و سایر منابع طبیعی هزینه بسیار گزافی به اقتصاد کشور تحمیل می کند. از سوی دیگر بخشی از جامعه به علت فقر مادی توانایی دسترسی صحیح به درمان و استفاده از منابع دارویی را ندارند. این داروهای مازاد خانگی توسط کارشناسان متخصص بازبینی و پس از تفکیک بین بیماران محروم در مناطق حاشیه نشین مشهد توزیع خواهد شد. به همین بهانه با علی گنابادی مسئول هیئت انصارالحسین (علیه السلام) درباره تلاش های مؤثری که یک هیئت می تواند در مسیر پویایی جامعه داشته باشد گفت و گو کرده ایم.

هیئت شهدای گمنام به زودی در مکان جدید و با رویکردی متفاوت فعالیت خود را از سر خواهد گرفت. دست‌اندرکاران این هیئت با صدور بیانیه‌ای در این خصوص اعلام کردند: «به یمن میلاد پر از خیر و برکت حضرت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) و بهار خودسازی ماه رجب هیئت شهدای گمنام از پنجشنبه این هفته بار دیگر خادمی برای آل الله را از سر گرفته و هر هفته میزبان دل‌های گرم شما خانواده‌های مؤمن خواهد بود». هیئت شهدای گمنام در چند ماه گذشته به دلیل در اختیار نداشتن مکان مناسب برگزار نشد. بدون شک عدم احساس مسئولیت، بی‌کفایتی و یاری نرساندن برخی از متولیان و نهادهای فرهنگی کشور، در تعطیلی چندماهه این جلسات کم‌تأثیر نبوده است.

خیلی‌ها او را در ابتدای راه با خواهرزاده مرحوم آغاسی اشتباه می‌گرفتند و معتقد بودند او بیشتر از این شاعر تقلید می‌کند اما او آمده بود تا ادبیات جدیدی از جنس نوآوری را در هنر غریب شعرخوانی جا بیندازد. بنابراین صابر خراسانی هیچ‌گاه دنیای خودش را محدود به سرودن شعر نکرد و همواره کوشید با آرایه ترانه‌های جدید تحولی در فضای مذهبی کشور ایجاد کند چراکه نسل جوان امروز موسیقی را وسیله‌ای برای القای مناسب معارف، اندیشه و اعتقادات می‌داند و می‌توان اندیشه‌های ناب اسلام محمدی را با هوشمندی و درایت هنرمندانه انتقال داد؛ همان کاری که مصطفی صابر خراسانی چند سالی است با سرودن شعرهای به‌روز و سفارش ترانه به شاعران آیینی برجسته با زبان موسیقی تحول‌شگرفی به فضای مذهبی کشور به وجود آمده. به تعبیر صابر، او و برخی از مداحان و دوستان مذهبی‌اش تحت لوای موسیقی قرار نگرفته‌اند بلکه کوشیده‌اند موسیقی را تحت سیطره خودشان درآورند. نوآوری، تنوع در کلام و خلاقیت در استفاده از رنگ و لعاب‌های تصویری از شاخصه‌هایی است که صابر خراسانی برای انجام رسالت خدمت ادبی و آیینی به مردم که خود وظیفه خطیری در هدایت جامعه به مسیر درست محسوب می‌شود به کار بسته. صابر خراسانی معتقد است امروز بیش از دوران‌های گذشته کشور نیازمند توسعه و گسترش فعالیت‌های فرهنگی است که به واسطه آن اقتصاد و دیگر عرصه‌ها هم متحول خواهند شد. زیرا در غیر این صورت افکار بیگانه برای میدان فرهنگی ما تصمیم می‌گیرند و اندیشه‌های مسموم غربی جای خودش را به عقاید مقدس اسلامی می‌دهند. به تازگی چند کلیپ از شعرخوانی او در حضور رهبر معظم انقلاب در شبکه‌های اجتماعی منتشر و با استقبال مواجه شد. بنابراین فرصت را مناسب دیدیم تا با این شاعر آیینی گپ بزنیم.

گفت‌وگو با صابر خراسانی شاعر آیینی که کلیپ شعرخوانی‌اش این روزها دست به دست می‌شود

شاعری هستم و وقتش برسد سربازم

مجتبی برزگر

● می‌دانید که در جامعه امروز و در میان این همه فعالیت فرهنگی خلا هنر شعرخوانی بسیار محسوس است. چرا راه شعرخوانی را برگزیدید؟

کسی که شعرخوانی می‌کند می‌تواند شاعر هم باشد. اصلاً یکی از مزیت‌های شعرخوان این است که در وهله اول شاعر باشد تا بتواند با اشراف بهتری وظیفه سنگینش را انجام دهد ولی هر شاعری مستلزم این نیست که شعرخوان هم باشد. زیرا شاعر وظیفه سرودن شعر را برعهده دارد و شعرخوان رسالت اجرای هنرمندانه آن سروده را. شعرخوانی فضای جدیدی از اجرا را به هنرمند نشان می‌دهد که امروز نیاز آن در جامعه بسیار احساس می‌شود و ما با یک بضاعت محدود فضای علاقه‌مند به هنر شعرخوانی را مدیریت می‌کنیم. این را هم بدانید که هرچه شعرخوان اشراف بهتری به ادبیات و شعر داشته باشد، قدرت شعرخوانی‌اش بالا می‌رود. شعرخوانی امروز یک محیط اجرا در جامعه ایجاد کرده که به نظر من نیاز آن در جامعه ما بوده، هست و خواهد بود. در گذشته کسانی بودند که شعر می‌گفتند و شعر می‌خواندند ولی در فضای اجرا به صورت حرفه‌ای ورود نمی‌کردند. تا زمان مرحوم آغاسی که مقداری مسیر شعرخوانی را در ریل رشد و نمو قرار دادند و به عبارتی این فضا را اجتماعی‌تر کردند و شعر برای مردم آشناتر شد. زیرا اگر شعرخوان طبق موازین و اصولی که باید شعر را قرائت کند قطعاً مردم با حوزه ادبیات و شعر ارتباط بهتری پیدا خواهند کرد.

● بیشتر از اشعار خودتان استفاده می‌کنید یا از اشعار دوستان؟
بیشتر از اشعار خودم استفاده می‌کنم اما دو سه سالی هست که از اشعار بقیه هم استفاده می‌کنم. به خاطر اینکه نوع دیدگاه و رویکرد جامعه و نگرش نسل امروز ما به سمت شعر لطیف‌تر و عاطفی‌تر حرکت کرده و ما هم شناسایی به موقعی داشتیم و آمادیم در موضوع ترانه فعالیت جدیدی را آغاز کردیم. می‌دانید که ترانه بخشی از شعر تخصصی و ویژه‌ای است که ترانه‌سرا این کار را به خوبی انجام می‌دهد. از این رو ترانه‌هایی را با موضوع روز به دوستان ترانه‌سرا سفارش دادیم. البته بنده سابقه سرودن ترانه را با فیلم «شیار ۱۴۳» داشتم؛ همان ترانه مربوط به مادران شهدای گمنام. وقتی ترانه‌ها به کلیپ‌هایی تأثیرگذار تبدیل شدند مردم دنبال این بودند که اجرای صحنه را هم ببینند. ابتدا با انتقاداتی مواجه شدیم. یکی دو سالی زمان برد تا این رویه و تنوع

حجت الاسلام محمدجواد حاج علی اکبری در جمع زائران و مجاوران امام رضا (علیه السلام) به نعمت ولایت و محبت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) اشاره کرد و گفت: «خداوند متعال به ما شیعیان نعمت گرانقدر و با عظمتی همچون ولایت حضرت علی (علیه السلام) عطا کرده که اگر قدر دان این نعمت باشیم، با هیچ یک از نعمات موجود در دنیا قابل مقایسه نخواهد بود. ولایت حضرت علی (علیه السلام) ریشه تمام نعمات جهان است و در صورتی که انسان شکر این نعمت را بجا آورد و پس از آن برای شناخت این نعمت گرانبها تلاش کند، یقیناً به سعادت دنیوی و اخروی خواهد رسید».

باید ظرفیت ها را بیشتر کنیم

یکی از دغدغه های صابر خراسانی جلوگیری از آسیب هایی است که دشمنان می کوشند هر روز با طراحی فرقه یا موضوع جدیدی جلوی موفقیت های پیاپی و تأثیرگذار هیئت های مذهبی را بگیرند؛ «به نظر من لازم است یک سری شعرخوان در فضای هیئت ها و فضاهای غیرمذهبی داشته باشیم. امروز در فضای شعرخوانی جامعه دارای ظرفیت محدودی هستیم و متأسفانه در فضای هیئت و غیرهیئت دارای کرسی نیستیم! مسئولان فرهنگی کشور باید در این راستا استعداد های بالقوه کشور را که هر روز بیشتر می شوند با توانایی و هوشمندی به حالت بالفعل درآورند. واقعا این همه علاقه مندی نیاز به ساماندهی دارد تا از جایی دیگر به این افکار ارزشمند خط فکری منحرف و آلوده ندهند که بعدها به معضلات تأثیرگذار جامعه تبدیل شود. باید در این راستا هوشمندانه و با مطالعات و اشراف مناسب ریشه های روانشناسی جامعه را به خوبی بشناسیم».

ایجاد شده در فضای شعرخوانی جا بیفتد.

● فکر می کنید چه چیزی باعث شد جامعه مذهبی کشور شما را با روی باز بپذیرد؟

اجازه دادیم هر کس هر انتقادی دارد بکند و در این راه پرفراز و نشیب ترجیح دادیم صبر کنیم. به جای تقلید، به نوآوری و اجراهای متنوع و هنرمندانه رو آوردیم. می دانستم که کلمات بارهای متفاوتی دارند و اجرای شعر کلاسیک با ترانه نیازمند فضا سازی های متفاوتی است.

● به ظن بسیاری از بزرگان یکی از نکات موفقیت یک شاعر و شعرخوان نوآوری و نگاه متنوع به آثار است. شاعر هر اثر را با یک تفکر و اندیشه های خلق می کند. این موفقیت ها چگونه به دست آمده اند؟

با تمرین و ممارست، هر کاری که در پشت آن تفکر و اندیشه باشد خروجی مثمر تر و موفقیت آمیزی خواهد داشت. برای اینکه در شعرخوانی بتوانیم تحولی ایجاد کنیم برای جوانانی که امروز دنبال شکل جدید و متفاوتی هستند باید زبان تجربه را امتحان می کردم. به عبارت دیگر باید یک هنرمند علم القای هنرمندانه و عالمانه را بلدان تا معارف و اهداف مورد نظرش را به بهترین شکل ممکن به سمع و نظر مخاطب برساند.

● یکی از نکاتی که امروز بحث آن مطرح است ورود برخی از مداحان و شاعران از جمله جناب عالی به فضای موسیقی است. برخی اعتقاد دارند از این راه بهتر می توان در میدان مذهبی به سر منزل مقصود رسید اما در این میان برخی به شدت نسبت به ورود شاعران و مداحان به این فضا انتقاد دارند. نظر شما در این خصوص چیست؟

ما در عرصه جهانی باید فراخ تر و بازتر بیندیشیم. نسل جدید ما طالب موسیقی است. چون موسیقی فضایی را برای جوان ما ایجاد می کند که به بسیاری از خواسته های روحی و روانی اش می رسد. مسئولیت صابر خراسانی این است که زیر سایه موسیقی کار کند یا موسیقی را زیر سایه مذهب قرار دهد. اگر بتوانیم موسیقی را زیر سایه فضای مذهبی بیاوریم موفق خواهیم شد. یعنی بیاییم یک پس صدایی را انتخاب کنیم که بتواند خشک بودن فضای شعر را بپوشاند. همان طور که آهنگ در کلام یک مداح این جذابیت را برای مخاطب ایجاد می کند، شعرخوان هم می تواند از این فرصت برای القای مناسب معارف ناب اعتقادی بهره ببرد؛ البته موسیقی غیرغنائی که شأن والای کار را زیر سؤال نبرد. یعنی ما زیر چتر موسیقی نرفتیم و موسیقی را زیر چتر اشعار آیینی و اهل بیتی آوردیم. باید مراقب باشیم در فضای موسیقی دچار اشتباه نشویم. یعنی همواره باید خودمان را امتحان کنیم و مراقب رفتار موسیقی که با ما می شود باشیم. می دانیم نسل جوان ما موسیقی پرسرو صدا را دوست دارد. بیاییم در فضای این موسیقی پرسرو صدا با همان روش های دینی و مذهبی خودمان آرامشی را ایجاد کنیم.

● اتفاق جذابی که سال گذشته افتاد شعرخوانی شما در محضر رهبر انقلاب بود. به ظن بسیاری یکی از اجراهای هنرمندانه و زیبا خدمت ایشان بود. از تجربه شعرخوانی در محضر معظم له بگویید.

همیشه گفتم من یک شعرخوان هستم و باید در همه جا کارم را خوب انجام دهم. شعرخوانی در محضر یک بزرگتر، رهبر و مرجع دینی بسیار سخت تر از اجراهای مردمی است. وقتی شعرخوان بدانند باید شعر خوب آرایه بدهد و هر جا لازم باشد به میدان القای معارف هنرمندانه برود. از طرف دیگر آن روز بسیار آرامش داشتم. چون قبل از هر اجرایی به ائمه اطهار (علیهم السلام) توسل پیدا می کنم. خوشبختانه

بعد از اجرای برنامه حضرت آقا بنده را تشویق کردند و یک سری صحبت هایی هم داشتند که بگذارید خصوصی باقی بماند.

● نقش هیئت های مذهبی را در پرورش استعداد های ادبی چقدر مؤثر می دانید؟

به نظر من بیشتر از اینکه اقتصاد باید در جامعه تقویت شود نیازمند توسعه فعالیت های فرهنگی هستیم. حضرت آقا الان حدود ۲۰ سال است که می فرمایند کار فرهنگی انجام دهید. چرا این حرف تکرار می شود؟ چون ما کار فرهنگی نکرده ایم یا به معنای بهتر این فضا را نشناخته ایم. اگر ما امروز برای نسل جدید کار فرهنگی به روز انجام ندهیم از بیرون می آیند و خوراک مسموم و ناشناخته آرایه می دهند. وقتی شما تقاضا دارید و عرضه نیست شخص دیگری به شما عرضه می کند و موفق می شود. اگر امروز در مجالس مذهبی به شناخت نسل جوان اهمیت ندهند فضا به سمت ناکجا آباد هدایت می شود. چرا هنوز برای مصداق آوردن از تجربه مقدس جنگ تحمیلی استفاده می کنند؟ چون این کار فرهنگی ارزشمند در سایه توجه به اندیشه ها و اعتقادات یک عده هم گرایش و هم نسل به منصف ظهور رسید. امروز دست اندرکاران تأثیرگذار حوزه های مذهبی باید نیازهای این نسل را بهتر بشناسند. بدانیم جوان ما از مداحی چه انتظاری دارد و همان مسیر درست را برای او طراحی کنیم که دنبال مسیر غلط نرود. ما اگر نیازهای جامعه را بشناسیم قطعاً در هر زمینه ای موفق خواهیم بود. باید بدانیم که نسل امروز فرهیخته تر شده اند و باید به جد روی حوزه های اندیشه ای کار کنیم تا در میان ایجاد چالش، افکار بیگانه رسوخ نکنند. می دانیم که نمی توانیم جلوی توسعه و گسترش فضای مجازی را بگیریم اما می توانیم با فضا سازی درست فضا را به سمت تولیدات ارزشمند رهنمون سازیم.

● پیش آمده به مداحی گوش کرده باشید که آن مداحی یا شعرش شما را ناراحت کرده باشد؟ چقدر این اتفاق را آسیب می دانید؟

برای همه قطعاً پیش آمده. به نظر من حوزه مذهبی به حساسیت دقیق تر و صحیح تری نیاز دارد. چون این منابع کامل و جامع هستند و هیچ کس نمی تواند برای قرآن و کلام معصومین نقص قائل شود و بگوید این مفاهیم ارزشمند برای امروز جامعه کاربردی ندارند. فکر می کنم مشکل جامعه ما عدم مطالعه است. مخصوصاً کسانی که در حوزه های مختلف مسئولیت دارند. وقتی من مسئله غلطی را آرایه می کنم بعدها می بینیم همان موضوع غلط همه گیر شده. ما باید نسبت به حضور در این میدان تأثیرگذار مسئولیت پذیری داشته باشیم.

● صابر خراسانی هم شعرهای خوبی را بر می گزیند و هم لحن و آوایی را برای اجرا به کار می بندد. از نظر شما شعر خوب چه شعری است؟

شعر خوب شعری است که از لحاظ محتوا، عاطفه، حماسه و از لحاظ موضوعات مختلفی که می خواهیم در مورد آن به کار ببریم جایگاه ویژه و شاخصه های خوبی داشته باشد. یعنی وقتی می خواهیم مدح امیرالمؤمنین (علیه السلام) بخوانیم باید متناسب با واقعیت امروز بوده و به شنونده من نزدیک باشد. هر چیزی که از دل حقایق دربیاید قطعاً تأثیرگذار خواهد بود. وقتی چیزی از خودم اضافه می کنم کار خراب می شود. البته شاعر می تواند بخش عاطفه و حماسه و رجز شعر را بیشتر کند اما در بعضی موارد هم نمی توانیم دست ببریم. دین یک قانون و چهارچوب است ما اگر داخل چهارچوب و قاعده تعریف شده حرکت کنیم هیچ کس نمی تواند مانع تراشی کند. به نظر من شعر خوب شعری است که بیانگر واقعیت باشد.

● هر موقع در مجلسی حاضر می شوید همه با نام و عطر وجودتان برای یک لحظه هم شده به یاد پنجره فولاد امام رضا (علیه السلام) می افتند. پیش آمده که شعری را با موضوع امام رضا انتخاب کنید، بسرایید یا اجرا کنید و اتفاق خاصی بیفتد که گفتنی باشد؟

فراوان. چون ذوات مقدس معصومین مرکز نور هستند، قطعاً نور روشنایی در ظلمت ایجاد می کند. در جایی اجرا می کردم که شخصی گفت ۲۰ سال است مشهد نرفته ام و انگار دلم با اشعار شما به حرم امام رضا (علیه السلام) رفت. یا شخص دیگری جلوی من را گرفت و گفت گریه در زندگی ام افتاده. بعدها که او را دیدم گفت به عنایت امام رضا (علیه السلام) آن گریه باز شد. واقعا این تمسک ها و توسل ها مؤثر است. کار امام رضا و اهل بیت (علیهم السلام) گره گشایی و راه انداختن کار مردم است.

حرم حضرت زینب به سلامت باشد

بنویسید که پروانه شدم پر بدهم
نوبت من شده تا پای دلم سر بدهم
باید این بار علم جای قلم بردارم
من هم اندازه یک شیعه قدم بردارم
گذر حنجر قرآن به سنان افتاده
خون مالک به رگم جریان افتاده
به همین شیوه جنگاوری ات می خندد
هر که سربند ابوالفضل به سر می بندد
نشنیدی تو مگر از پنجه ایرانی ها
تازه جنگی که نکردند سلیمانی ها
شاعری هستم و وقتش برسد سربازم
از تن داعشیان کوه احد می سازم
راستی تو دل مجنونی مان را دیدی
اربعین ارتش میلیون های مان را دیدی
اینکه غم نیست تنم غرق جراحت باشد
حرم حضرت زینب به سلامت باشد

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

صادق آهنگران در نشست خبری مسئولان برگزاری جشنواره مردمی موسیقی انقلاب اسلامی گفت: «توصیه من به تمامی هنرمندان فعال موسیقی انقلاب این است که فرمایشات مقام معظم رهبری را رعایت کنیم تا آثار از کیفیت قابل قبولی برخوردار باشند. انقلاب ما نشأت گرفته از فرهنگ عاشورا است. بنابراین در زمان جنگ نیز تمام تلاش خود را انجام دادیم که طبق رهنمودهای حضرت امام علیه السلام اشعاری بخوانیم که روحیه حماسی داشته باشند. یادش بخیر که در دوران دفاع مقدس با یک میکروفن ساده، آمپلی فایر ضعیف و یک دفترچه نوحه ساده اشعار ملی وطنی را اجرا می کردیم که برگرفته از نهضت سیدالشهدا علیه السلام بود».

گفت و گو با پیر غلامی که با ساخت حسینیه علمدار کربلا به آرزویش رسید

نیم قرن عاشقی

زینب زینالزاده

کمک به نیازمندان

حسینیه علمدار کربلا متعلق به همه مردم است و به گفته محمود چیتگری او و خانواده اش خدمتگزار مردم هستند؛ «حسینیه صندوق جمع آوری کمک های مردمی ندارد. وسط حسینیه ستونی هست که آن را به شکل کف العباس درست کرده ایم که شهروندان می توانند نذوراتشان را داخل آن بیندازند». به گفته بانی حسینیه علمدار کربلا اهالی در قبال استفاده از امکانات و تجهیزات حسینیه هزینه ای پرداخت نمی کنند؛ «شهروندان برای استفاده از امکانات و فضای حسینیه ملزم به پرداخت هزینه نیستند اما در صورت تمایل می توانند کمک ها یا نذوراتشان را داخل صندوق بیندازند». محمود چیتگری با اینکه درآمد زیادی ندارد اما هرگز از کمک به نیازمندان غافل نشده است. او می گوید: «امکانات خاصی برای کمک به نیازمندان نداریم اما خودم در حد توان به کسانی که نیازمند هستند کمک می کنم و اگر نیاز به حمایت های بیشتری باشد آنها را به مؤسسه یا گروه های خیر که از دوستانم هستند معرفی می کنم». چیتگری و اعضای خانواده اش خودشان را خدمتگزار اهالی می دانند و اجازه نمی دهند کسی از حسینیه دست خالی بر گردد.

کوچه شهید علی اکبر چیتگری در محله جوادیه به خاطر حضور شش خانواده شهید و حسینیه علمدار کربلا بین اهالی شناخته شده و معروف است. البته این روزها به جز خانواده چیتگری، سایر خانواده های شهید از آن کوچه نقل مکان کرده اند. سراغ خانواده محمود چیتگری برادر شهیدان علی اکبر و مرتضی چیتگری و بانی حسینیه علمدار کربلا را می گیریم و اهالی خانه شماره ۱۱ را نشناختن می دهند. به گفته همسایه ها درب خانه چیتگری ها همیشه باز است و اعضای خانواده آماده خدمتگزاری به اهالی هستند. محمود چیتگری ۴۰ سال آرزوی ساخت حسینیه را داشت که سال ۱۳۶۴ به آن رسید و اکنون پیر غلام حسینیه علمدار کربلاست.

۵۱ سال خدمت در هیئت

محمود چیتگری ۶۹ ساله است و به گفته خودش از ۱۸ سالگی در هیئت خدمت کرده. او اکنون پیر شده و خیلی از کارها را به بچه ها و نوه های سپرده. بانی حسینیه علمدار کربلا می گوید: «۵۱ سال به عاشقان و دوستداران ائمه اطهار علیهم السلام خدمت کرده ام و از این بابت خدا را شاکرم. انسان علاوه بر دنیا باید به فکر آخرت خود هم باشد و از خودش باقی الصالحات باقی بگذارد. وقتی می بینم اهالی به حسینیه می آیند و در برنامه های عزاداری و مولودی خوانی شرکت می کنند و در پایان با جمله «خدا پدر و مادرت را بیامرز» بیرون می روند لذت می برم چرا که حس می کنم فرزند خلفی برای والدینم بوده ام. امیدوارم درهای حسینیه بعد از من همچنان باز بماند و فرزندانم راه من را ادامه دهند و اجازه ندهند چراغ حسینیه خاموش شود».

خرید خانه به عشق ساخت حسینیه

خانواده چیتگری ابتدا در خانه شماره ۱۳ زندگی می کردند. به گفته خودش مجبور می شوند آنجا را بفروشند و به خانه دیگری نقل مکان کنند؛ «خانه را به نیت ساخت حسینیه در کوچه دو شهید محله جوادیه خریدم. ابتدا توان مالی تخریب و نوسازی آن را نداشتم. به همین دلیل چند سال محرم در خانه مراسم برگزار کردیم. پس انداز کردم و تصمیم گرفتم خانه ام را تخریب و نوسازی کنم و یک طبقه را به حسینیه اختصاص دهم. برای گرفتن پروانه ساخت به شهرداری رفتم و طبق بررسی های شهرداری مشخص شد خانه در طرح است و نمی توانم آن را بسازم. ناراحت شدم و به مشاور املاک محله رفتم و خواستم ملک مناسبی برایم پیدا کند. مالک خانه شماره ۱۱ فوت کرده و وراثت تصمیم به فروش آن گرفته

بودند. وقتی از مشاور املاک محل تماس گرفتند و خبر فروش این ملک را دادند، بدون معطلی خود را به آنجا رساندم و خانه را معامله کردم. ۴۵ میلیون تومان مبلغی بود که برای خانه تعیین کرده بودند. پولم کافی نبود و از داماد پول قرض کردم و آن را خریدم».

ستون های حسینیه علم شد

سال ها برنامه های هیئت در حیاط خانه برگزار می شد. محمود چیتگری می گوید: «با مشارکت دامادم وام گرفتیم و خانه را تخریب و شروع به ساخت و ساز کردیم. من معمار هستم و از این فرصت استفاده کردم و حسینیه را آن گونه که آرزویش را داشتم ساختم. ابتدا کارهای مربوط به حسینیه را انجام دادم. زیرزمین را به گونه ای طراحی کردم که یک حسینیه با تمام امکانات مانند آشپزخانه، انباری و سرویس بهداشتی داشته باشیم. طرح توسط مهندسین تأیید و ساخت آن را شروع کردم».

بانی حسینیه علمدار کربلا هر روز صبح وضو می گرفت و سنگ روی سنگ می گذاشت و دیوارهای حسینیه را بالا می برد. محمود چیتگری می گوید: «ساخت حسینیه لذت بخش ترین تجربه کاری من بود. هیچ وقت اینقدر از کار کردن لذت نبرده بودم. هر روز که می گذشت پرنرزی تر از روزهای قبل کار می کردم و دلم می خواست هرچه سریع تر کارها تمام شود و درهای حسینیه را باز کنم. سال ۶۴ کار ساخت خانه به اتمام رسید و درهای حسینیه به روی اهالی باز شد».

آموزش قرآن به ۵۰۰ نفر

بانی حسینیه علمدار کربلا به برخی از کارهایی که در حسینیه انجام می شود اشاره می کند و می گوید: «هر هفته روزهای شنبه، یکشنبه

داوود علیزاده، مداح پیشکسوت کشور با تأکید بر اینکه مداحی یک هنر است و هر هنر هم یک علم عنوان کرد: «در جامع‌المقدمات اولین جمله‌ای که نوشته شده این است: «اول العلم معرفت الجبار». اولین علم معرفت ذات الهی است و برای کسی که می‌خواهد مداح شود معرفت به ارباب مرحله اول است. جامع‌های که می‌خواهد در آن فعالیت کند، پیشکسوتان جامعه مداحی، اساتید و مستمعین مراحل بعدی معرفتند که باید آن را کسب کنند. وقتی به مداحی به عنوان یک علم نگاه کنیم باید بدانیم که هر علمی زیر مجموعه‌های خاص خود را دارد که کسب آنها مستلزم زمان است و این زمان باید زیر نظر اساتید گذرانده شود تا مسیر درست را به مداح بیاموزند».

مجید شعبانی، مداح اهل بیت (ع) از دغدغه‌ها و شاخصه‌های هیئت تراز انقلاب می‌گوید

بی‌بصیرتی بزرگ‌ترین آسیب برخی هیئت‌هاست

سبحان سجادیان

شادی‌های غیر متعارف و دور از شأن اهل بیت (ع) یکی از مسایلی است که در ایام ولادت ائمه در بعضی هیئت‌ها دیده می‌شود؛ همان حد و حدودی که مدیران هیئت‌های مذهبی باید با نگاه به سنت‌های قدیمی نگذارند جودگی فضای مقدس هیئت‌ها را فراق بگیرد. این تعادل و رسیدن به حد متعارف از طریق تعامل با علما ایجاد می‌شود. برخی از مداحان باعث شده‌اند دشمنان و سوءاستفاده‌گران اکثر هیئت‌های مذهبی را به افراطی‌گری محکوم کنند. به تعبیر مجید شعبانی باید همان مسیر سنتی که از گذشته در مسیر هیئت‌ها خصوصا در مقوله شادی وجود داشت پیش گرفته شود و نه ابداع یک‌سری بدعت‌ها.

● همان‌طور که رهبر معظم انقلاب در فرمایشاتشان تأکید کردند، ضعف هیئت‌های امروز برگزاری نادرست جشن‌های اهل بیت (ع) است که تنها در رنگ با عزاداری فرق دارد. به نظر شما حد و حدود این شادی‌ها در هیئت‌های مذهبی باید چگونه مدیریت شود تا شاهد ابتذال و بدعت‌گذاری نباشیم؟

اگر مقصودتان بحث اشک در هیئت‌های است که برخی از ولادت‌ها با اشک قرین می‌شوند باید بگویم بعضی اشک‌ها اشک ذوق است. مثل میلاد حضرت زینب (ع) یا اباعبدالله الحسین (ع) که با شستیدن ماجرای ولادت آنها چه بخواهیم و چه نخواهیم اشک‌ها را لبریز می‌کنند اما اگر در باب ولادت، روضه‌خوانی خاصی قرائت شود یا با سینه‌زنی به پایان برسد بنده مخالف این قضیه هستم. در شادی اهل بیت (ع) باید شادی کنیم آن‌طور که توصیه شده؛ همان کف زدن‌های متعارف در فضاهایی همچون هیئت‌ها و حسینیه‌ها که مجاز است. متأسفانه در برخی هیئت‌ها این اتفاق می‌افتد! مدیران هیئت‌های مذهبی حد شادی‌ها را مدیریت می‌کنند. آنها باید افرادی باشند که مسائل شرعی به‌روز را بدانند. خیلی‌ها فکر می‌کنند در هیئت هر کاری می‌توانند انجام دهند اما این‌طور نیست. مدیران ما نباید بگذارند هیئت‌ها در حالت جودگی قرار بگیرند. متأسفانه برخی از رؤسای هیئت‌ها به این موضوع بی‌توجهند! امیدوارم با برقراری ارتباط خوب با علما این معضل حل شود که آن هم لازمه ارتباط خاص هیئت‌ها با علما و دانستن

به مسیری که باید باشد وصل کند. مداح باید اهل نماز اول وقت باشد. امیدواریم دوستان ما بیشتر از همه به این مسائل تأکید داشته باشند. متأسفانه روی این موضوع کم کار می‌شود. زیرا کسی که منتسب به اهل بیت (ع) است قطعاً باید رنگ و بوی اهل بیت داشته باشد. وقتی رنگ و بوی اهل بیت گرفت می‌توان او را مداح اهل بیت نامید.

● واقعا مداح و هیئت‌های ما در القای شادی اهل بیت (ع) نمی‌دانند باید چه مسیری را طی کنند! این یک معضل و حتی در برخی موارد به تهدید تبدیل شده است. چون دشمنان و سوءاستفاده‌گران ما را محکوم به افراطی‌گری می‌کنند. نظر شما در این خصوص چیست؟

در پاره‌ای از موارد شاید این‌طور باشد. برخی از دوستان ما نمی‌دانند ولی اگر همان مسیر سنتی که از قدیم در مسیر هیئت‌ها خصوصاً در مقوله شادی طی شود مطمئناً مشکل خاصی پیش نمی‌آید. متأسفانه برخی از مداحان و خادمان اهل بیت (ع) یک‌سری از بدعت‌ها را رسم می‌کنند که به قهقرا می‌رود و باعث می‌شود دشمنان ما را افراط‌گرا بخوانند. مداحان و هیئت‌ها باید به یک جمع‌بندی برسند و اتاق‌های فکری در خودشان شکل بدهند که جلوی این روند بی‌نظمی‌ها را بگیرد.

● البته تشیع انگلیسی و بازیگران اصلی این فرق با هزینه‌های هنگفتی سعی می‌کنند مسیر را به سمت افراط و عزاداری صرف رهسپار کنند اما با این اوصاف شما تهدید امروز هیئت‌های مذهبی و خصوصاً مداحان را در چه می‌بینید؟

بزرگ‌ترین آفت برای هیئت‌های مذهبی خصوصاً مداحان، عدم بصیرت است. مداح و هیئت‌ها اگر بصیرت لازم را نداشته باشند این مسیرهای الهی به انحراف کشیده خواهد شد. متأسفانه شاهد این اتفاقات هستیم و بیش از اینکه دوستان ما به این موضوعات مهم توجه کنند همه تمرکشان روی پاکت‌های دنیایی است. به نظر من باید نسبت به دستگاه حضرت سیدالشهدا (ع) احساس مسئولیت کنند چراکه تشیع انگلیسی و همراهانش با رنگ‌آمیزی فریبنده جنبه‌های دنیایی ستایشگری، همه را از مسیرهای الهی و مقدس منحرف می‌کنند. متأسفانه موفق هم شده‌اند! دوستانی که دست در دست آن‌ها دارند ذهن خودشان را معطوف این مسائل کرده‌اند.

بدون استاد نباشیم

خالق نوای «خداحافظ» و نغمه زیبای «دل‌م می‌لرزد داداش حسین» اعتقاد دارد بدون شاگردی کردن فرد خواننده می‌ماند ولی برای مداح شدن راه بسیاری در پیش دارد. مجید شعبانی در پاسخ به این سؤال که آفت‌های مداحی کردن بدون داشتن استاد چیست، می‌گوید: «متأسفانه بعضی از مداحان و دوستان ما استاد ندیده‌اند و خواننده هستند تا مداح! مداحان ما خیلی مانده تا به امثال محمد علامه‌ها، مرحوم ناظم‌ها و به ذاکرانی که واقعا حرف‌هایشان تأثیر داشت برسند. این تأثیرها کم شده. چون مداح روی خودش کار نمی‌کند. وقتی کسی استاد نبیند، تبعیت‌پذیری پیدا نمی‌کند. همیشه استاد راه درست را نشان می‌دهد و نسبت به خیلی از مجهولات اشراف پیدا می‌کند. کار مداح فقط خواندن نیست و باید خیلی از مسائل مربوط به هیئت‌ها را نیز درک کند. اگر استاد نداشته باشد قطعاً در این مسیر سردرگم می‌شود».

خط درست از نادرست است.

● یکی از مشکلاتی که در مداحی امروز شاهد آن هستیم تقلید از آهنگ‌ها و موسیقی‌های دون شأن اهل بیت (ع) است. نظر شما درباره این نوع خط‌مشی‌ها چیست؟

حضرت آقا در روز میلاد حضرت زهرا (ع) توصیه‌ای در رابطه با این موضوع داشتند. متأسفانه دوستان ما چون وقت نمی‌گذارند و روی سبک‌های سنتی متنوع و جذاب کار نمی‌کنند. فقط می‌خواهند متناسب با یک سبک و آهنگ آماده شعری را انتخاب کنند و مستمع هم که از قبل با آن آهنگ و موسیقی ارتباط برقرار کرده خودش را مطرح کنند. امیدوارم دوستان ما بیش از پیش به این رهنمودها توجه کنند و بدانند عمل کردن به این نصایح راه را هموار می‌سازد و به پیشرفت و مطرح شدن منتهی می‌کند.

● به نظر شما یک مداح برای موفقیت به چه شاخصه‌هایی نیازمند است؟ آیا هر کس صدای خوب یا سبکی را به مناسب‌ترین شکل ممکن ادا کرد می‌توانیم به او لقب ذاکر اهل بیت بدهیم؟

اولین اصل یک مداح برای موفقیت، ادب، ارتباط با یک بزرگ‌تر یا یک استاد بسیار مناسب است. خدا رحمت کند بزرگی را که ما خدمت او می‌رسیدیم می‌فرمود اگر مداحی را به ۱۰۰ قسمت تقسیم کنیم فقط یک قسمت آن صداست. مداح باید اول خودش را

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

نماینده مردم استان زنجان در مجلس خبرگان رهبری گفت: «هیئت های مذهبی سالم ترین و مؤثرترین نهاد تربیتی برای تربیت انسان های مؤمن و پیروان واقعی اهل بیت (علیهم السلام) هستند». حجت الاسلام محمد حاج ابوالقاسم دولابی در جمع مسئولان فرهنگی و مداحان هیئت های مذهبی با بیان اینکه هیئت های مذهبی حلقه اتصال بین جوانان و نوجوانان با اهل بیت (علیهم السلام) هستند، افزود: «فهم ترین و باشخصیت ترین جوانان با هیئت در ارتباطند. زندگی اهل بیت (علیهم السلام) ابعاد مختلفی دارد که هیئت مذهبی باید همه ابعاد زندگی آنها را به جوانان معرفی کند».

خصوصیات بچه هیئتی

همراهان هیئت گروهی هستند که با هیئت شناخته می شوند و به آنها «بچه هیئتی» گفته می شود. اولین ویژگی یک بچه هیئتی این است که یادش نرود با چه هدفی به هیئت می آید. هدف به هیئت رفتن یک جوان ارضای هیجانات درونی اش نیست. بچه هیئتی ها آمده اند که به مراسم سیدالشهدا (علیه السلام) رونق بدهند. این نکته مهم ترین ویژگی یک بچه هیئتی است. دومین ویژگی یک بچه هیئتی این است که بداند یک رسانه است. بچه هیئتی کسی است که بداند نگاه ها، راه رفتن، کلام، دوستی ها، دشمنی ها، نوع رفتار با خانواده و تمام رفتارهایش باید مطابق تعهد نانوشته ای باشد که در برابر هیئت دارد. یک فرد یا به این تعهد عمل می کند یا نمی کند. بچه هیئتی کسی است که این تعهد را پیش چشم خود داشته و نگران دلوپسی های جامعه در برابر خودش باشد. اخلاق یک هیئتی در محیط کار، محیط مدرسه، دانشگاه، خانواده و به طور کلی اجتماع باید یک رسانه دایم برای دعوت غیرکلامی از مردم به هیئت و دین باشد. سومین وظیفه کسی که با این محیط شناخته می شود این است که هیئت را متصل به مسائل و وظایف اجتماعی و سیاسی بداند. هیئت باید بستری برای مسئله دشمن شناسی باشد. هیئتی که از مسائل اجتماعی و سیاسی زمان جدا باشد، هیئت بالنده و مؤثری نخواهد بود.

داریم با «حسین حسین» پیر می شویم...

یکی از سنت های زیبای هیئت های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیئت بوده است که این سال ها فراموش شده. پیشنهاد می کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

quudsonline14@gmail.com

[عکس یادگاری: خادمان هیئت عاشقان روح الله، مسجد منشور، تهران، میدان حر، ۱۳۹۵]

مناجات نامه

- * خدا یا! اگر عظمت حق الناس را در نگاه تو درمی یافتم، به یقین چنین بی محابا بر کشتگاه حقوق مردم نمی تاختیم. نگاه خود را در همین جهان عیان کن.
- * خدا یا! مردم را از این «معیشت ضنک» برهان که نتیجه اعراض از ذکر توست و یاد خود را علی الدوام در دل های ما زنده بدار.
- * خدا یا! سکه رایج حرام را از اعتبار ببنداز و بهره های شیطان را روزافزون میبند.
- * خدا یا! ما را گرفتار فتنه های آخر الزمان و مکر لیل و نهار مساز.
- * خدا یا! شیطان و نفس به هم دست داده اند تا بندگان خوب تو را زمین بزنند. بی مساعدت تو مقاومت ممکن نیست.

سید مهدی شجاعی

چهارده - ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیئت ها و محافل مذهبی

مدیر مسئول و سردبیر: ایمان شمسایی

دبیر ویژه نامه: رضا صیادی دبیر تحریریه: زکیه سعیدی

طراح نامواره: محمد صدیقی

با همکاری مؤسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghigh.ir

کتاب

آثار و برکات امام حسین (علیه السلام) در دنیا

آثار و برکات امام حسین (علیه السلام) در دنیا کتاب «آثار و برکات امام حسین (علیه السلام) در دنیا» از آثر مفسر و اندیشمند بزرگ جهان تشیع، السید الهیثم النجفی الموسوی الجزائری است که در متن خود با استناد به احادیث و روایات متعدد نقل شده از معصومین (علیهم السلام) به بررسی برکت وجودی تولد حیات و شهادت امام حسین (علیه السلام) پرداخته این کتاب که نسخه اصلی آن به زبان عربی نگارش شده به کوشش دکتر محمود مهدوی دلفغانی استادیار دانشکده های الهیات و ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد به زبان فارسی ترجمه و از سوی انتشارات کتاب نیستان به چاپ رسیده است این کتاب در ۱۴ فصل تدوین شده و فصل مشترک تمامی فصول آن بررسی برکت وجودی زندگی سیدالشهدا (علیه السلام) است.

اپلیکیشن

مرجع دعا های صوتی

بسیاری از دعا ها متناسبی هستند و در اعیاد یا مناسبت های خاصی خوانده می شوند و برخی دیگر دعا های عام هستند که خواندن آنها ثواب دارد از این رو در نظر داریم برنامه ای را برای شما معرفی کنیم که مجموعه کاملی از این دعا ها را در برداشته باشد تا بتوانید به راحتی از آنها استفاده کنید نرم افزار اندرویدی «مرجع دعا های صوتی» که حاوی ۱۲۰ دعا است این قابلیت را به شما می دهد که دعا ها را با صوت بشنوید همچنین می توانید آنها را دانلود کنید یا به اشتراک بگذارید. علاوه بر آن می توانید دعا ها را به عنوان زنگ گوشی خود انتخاب کنید از دیگر ویژگی های آن این است که می توانید یک دعا را با صدای بسیاری از عزیزان مداح بشنوید.

